

Kulttuurin vuosi 2021

Kulttuurin tulosityksikön toimintakertomus

KulttuuriEspoo

Sisällysluettelo

3	Esipuhe: Toivon ja epätoivon vuosi
4	Hetkiä vuoden varrelta
6	Tapiola Sinfoniettan vuosi
7	Kulttuurin yhteyspalveluiden vuosi
8	Tapahtuma- ja kulttuuripalveluiden vuosi
10	Kaupunginmuseon vuosi
12	Kaupunginkirjaston vuosi
14	Kulttuuriavustukset vuonna 2021
15	Vuoden 2021 espoolainen taiteilija
16	Talous
18	Organisaatiouudistus
20	Kulttuurilautakunta

Kulttuurin tuloksikkö vastaa Espoon kulttuuritarjonnasta ja kulttuuriprofiilista. Tuloksikköön kuuluu viisi palvelualueita: kaupunginkirjasto, kaupunginmuseo, kaupunginorkesteri Tapiola Sinfonietta, tapahtuma- ja kulttuuripalvelut sekä kulttuurin yhteyspalvelut.

Kulttuurin tulevaisuuden linjauksia kutsutaan nimellä KulttuuriEspoo 2030, jonka mukaan vuonna 2030 Espoo on luova ja rohkea kulttuurikaupunki, joka tukee kestävä elämäntapaa. Eri sektoreiden välinen yhteistyö toimii ja kaupunki menestyy kokeilevalla ja uteliaalla asenteella. Kulttuuri ja taide ovat läsnä kaupungin hengessä, asukkaiden arjessa, fyysisessä kaupunkiympäristössä ja espoolaisessa identiteetissä.

Espoo-päivä Träskändan kartanopuistossa.
Kuvaaja: Kerttu Penttilä / Kaupunkitapahtumat Espoo

Toivon ja epätoivon vuosi

Vuosi 2021 päättyi samanlaisissa epätietoisuuden tunnelmissa kuin se alkoi. Joulukuun viimeisellä viikolla jouduimme perumaan jälleen kerran kaikki tapahtumamme. Saa toimme sentään pitää museot ja kirjastot avoinna, mutta edessä oli joka tapauksessa jälleen yksi sulkujakso, jonka alkaessa oli epäselvää, kuinka monta kuukautta ilman kulttuuritapahtumia joutuisimme näkemään.

Vuosi ei ollut helppo, mutta se vahvisti sitä, että selviämme vaikeidenkin aikojen läpi. Pian kaksi vuotta pandemia-aikaa läpikäyneenä voimme todeta, että olemme tottuneet toimimaan alati muuttuvassa tautitilanteessa. Tiedämme, miten luovia jatkuvasti vaihtuvien rajoitusten ja suositusten keskellä. Koronan myötä kulttuurin tuloksikköön toiminta on kehittynyt joustavammaksi.

Kaipuu perustyömme äärelle on ollut voimakas. Useiden sulkutilojen jälkeen painavin huolestumme on se, palaavatko asiakkaat palvelujemme pariin. Siksi panostamme nyt monin eri tavoin yleisösuhteen jälleerakentamiseen. Syksy 2021 loi jo valtavasti toivoa tällä saralla. Saimme monin tavoin todistaa sitä, miten paljon ihmiset olivat palvelujamme odottaneet.

Vuosi oli myös kaupunkiorganisaation suuri muutosvuosi. Kaupungin laajan uudistuksen myötä kulttuurin tuloksikkö siirtyi yhdessä elinkeino- ja työllisyyspalveluiden sekä liikuntapalveluiden kanssa 1.8.2021 alkaen osaksi uutta elinvoiman tulosaluetta. Organisaatiouudistuksen yhtenä keskeisenä tavoitteena

Kuva: Jetro Stavén

on ollut nostaa kulttuurin ja liikunnan roolia Espoon elinvoiman rakentajina. Tätä työtä jatkamme vahvasti vuonna 2022.

Elokuussa aloitti niin ikään uusi kulttuurilautakunta, joka joutui heti käsittelemään myös kipeitä päätöksiä Soukan kirjaston sulkemispäätöksen myötä. Vuonna 2022 kaupungin säästöohjelma, Taloudellisesti kestävä Espoo, tulee myös näkymään lautakunnan työskentelyn teemoissa.

Käynnistimme vuoden aikana KulttuuriEspoo 2030 -vision päivityksen. Keskusteluissa nousi esiin tarve

katsoa yhä kauemmaksi horisonttiin, niin arvaamattomalta kuin tulevaisuus vaikuttaakin. Siksi ohjelman päivityksessä versiossa tunnustelemme näkymiä vuoteen 2050 saakka. Tarvitsemme yhteistyötä, avointa mieltä, luovuutta ja mielikuvitusta, kun kehitämme tulevaisuuden ratkaisuja. Taiteen ja kulttuurin rooli on tässä työssä keskeinen.

Kiitos kaikille vuodesta 2021. Jatkamme työtä yhteisöllisyyden, elinvoiman ja hyvinvoinnin rakentamiseksi kulttuurin keinoin.

Susanna Tommila
Kulttuurijohtaja

Hetkiä vuoden varrelta

1

Kurkkaa Espooseen -kuvakirja

Espoolaislapsia ilahduttamaan julkaistiin Kurkkaa Espooseen -kuvakirja, joka esittelee Espoon kaupunkikeskuksia kuvien muodossa. Kirja on kaupungin lahja 4-vuotiaille espoolaislapsille, ja sen on tarkoitus herättää lapset kertomaan tarinoita Espoosta. Kirja syntyi kuvittaja **Carlos Da Cruzin** ja esiopetusryhmien yhteistyönä. Lapset toivat esiin näkemyksiä omasta asuinalueestaan ja kommentoivat piirrosluonnoksia. Kirjaa täydentävät tarina- ja liikuntareitit, joilla perhe voi tutustua Espoon suuralueisiin.

Kuva: Carlos Da Cruz

2

Lasten ja nuorten aktiviteetteja kirjastoissa

Kesäkuussa järjestettiin neljä päiväleiriä Entressen ja Ison Omenan kirjastoissa. Lähdimme mukaan Espoon harrastamisen malliin järjestämällä lasten ja nuorten pajailtapäiviä neljässä eri kirjastossa. Pienryhmätoimintaa on jatkettu muun muassa Entressen kirjastossa yhteistyössä Tyttöjen talon kanssa.

3

Fidelio-ooppera Espoossa

Elokuussa 2021 Espoossa esitettiin Ludwig van Beethovenin Fidelio-ooppera kolmen espoolaisen kulttuuritoimijan yhteistyönä. Oopperan vahvasti ajankohtaisen ohjauksen teki Espoon Kaupunginteatterin taiteellinen johtaja Erik Söderblom, musiikista vastasivat kapellimestari Okko Kamun johdolla Tapiola Sinfonietta, Urkuyö ja Aarian festivaalikuoro ja kotimaiset tähtisolistit. Oopperan kolme näytöstä esitettiin Espoon kulttuurikeskuksen Tapiolasalissa koronarajoitusten salliman yleisömäärän puitteissa, ja produktio sai kiittävät arviot Helsingin Sanomissa.

Kuva: Juuso Westerlund

Kuva: Kerthu Penttilä

4

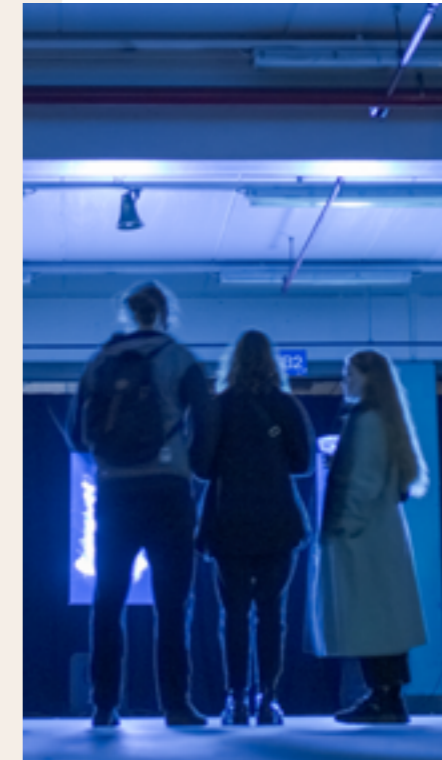
Lasten viikonloppu toteutettiin hybridi-tapahtumana

Tapahtuma- ja kulttuuripalveluiden ensimmäistä kertaa järjestämä palvelualueen yhteinen Lasten viikonloppu -tapahtumaviikonloppu toteutettiin sekä live-tapahtumina että verkossa. Lokakuisen viikonlopun aikana päästiin kurkistamaan kulttuuritalojen saleihin, tiloihin ja taloihin. Digi-yllätyksiä löytyi Digitaalisesta kulttuuritalosta Urban Espoosta.

5

Keran halleilla pääsi ihastelemaan valotaidetta

Lokakuussa Espoossa toteutettiin ensimmäistä kertaa valotaidetapahtuma Reflektor yhdessä Sun Effectin kanssa. Pimeän syysviikonlopun tapahtuma näytti uuden puolen kiehtovista Keran halleista. Tuotanto: Kaupunkitapahtumat Espoo

6

Musiikkitalenteita ikäihmisille

Tapiola Sinfonietta tekee runsaasti yleisötyötä, jossa muusikot esiintyvät muun muassa Espoon sairaaloissa, päiväkodeissa ja neuvoloissa. Vuosina 2020–21 orkesteri osallistui Suomen Sinfoniaorkesterit ry:n kordinoimaan Saavutettavat orkesterit -hankkeeseen, jossa kehitettiin orkesterien toimintaa ikäihmisten parissa. Koronapandemiasta johtuen hankkeen tulokset painottuivat digitaalisiin sisältöihin. Tuloksena syntyi musiikkitalenteita hoivakotien ja sairaaloiden käyttöön. Jatkosuunnitelmissa on kehittää vuorovaikutteisia kohtaamisia digitaalisten sovellusten kautta.

Kuva: Katja Tahja

Kantaesityksiä ja kansainvälistä mainetta

Tapiola Sinfoniettan vuosi

Pandemiavuosi 2021 haastoi ja innoitti Tapiola Sinfonietta tarjomaan elämyksiä entistä laajemmin digitaalisten sisältöjen muodossa. Saavutettavuus ja monipuoliset sisällöt edellä toteutettiin taiteellisesti korkeatasoinen vuosiohjelma, joka tavoitti kaikenikäisiä yleisöjä kodeista kouluihin ja sairaaloihin, ja syyskaudella myös livenä konserttisaleissa ja kirkoissa. Kansainvälinen näkyvyys kasvoi striimattujen konserttien ja levyjulkaisujen myötä.

Koronarajoituksista johtuen koko kevätkausi soitettiin verkkokonsertteina. Ohjelmia muokattiin striimeihin sopiviksi, mutta tärkeät kapellimestari- ja solistivierailut toteutuivat lähes suunnitellusti. Kevätkausi päättyi kapellimestari **Klaus Mäkelän** taiteellisen partnerikauden kahdella konsertilla. Kiinnostavat kotimaiset kantaesitykset kuultiin Mäkelän jäähyväiskonsertissa ja Musica Nova -festivaalikonserissa. Iloinen vappukonserttikin soi striimaten, ja kauden päätteeksi debytoi nuori kapellimestarilupaus **Tarmo Pelto-koski**. Kesäkuussa orkesteri soitti Urkuyö & Aaria -festivaalikonserissa ja vihdoin myös livenä yleisötyö-konserteissa eri puolilla Espoota.

Syyskausi avautui rajoitetun yleisökapasiteetin esityksillä Beethovenin

Kapellimestari Ryan Bancroft aloitti kolmivuotisen kauden Tapiola Sinfoniettan taiteellisena partnerina.

Fidelio-oopperasta yhteistyössä Urkuyö ja Aaria -festivaalin ja Espoon Kaupunginteatterin kanssa. Avajaiskonsertin yhteydessä levytettiin **Alexandre** ja **Jean-Jacques Kantorowin** kanssa. Kauden 2021–22 residenssitaitelijan, säveltäjä **Sebastian Fagerlundin** huilukonsertto kantaesitettiin uuden taiteellisen partnerin, kapellimestari **Ryan Bancroftin** johdolla. Orkesteri soitti PianoEspoo-festivaalin 30-vuotijuhlakonsertissa yhdessä Tapiolan nuorten sinfonikkojen kanssa, ja syksyn erikoisuuksiin kuuluivat mm. konsertit kansanmusiikkiyhtye Friggin ja laulaja-lauluntekijä Yonan kanssa. Tunturin tarina -elokuva, jonka musiikit orkesteri on soittanut, sai ensi-iltansa joulukuussa.

Ohjelmassa oli myös iltapäivä- ja kamarimusiikkikonseritteja sekä avoimia kenraaliharjoituksia. Kaikkiaan 80 livekonsertista 52 oli yleisötyötä. Tapiola Sinfonietta oli mukana kansainvälisessä Ikäystävällinen orkesteri -hankkeessa, jonka loppuraportti julkaistiin marraskuussa.

Yleisörajoitusten asteittaisen purkamisen myötä syyskauden kävijämäärä konserteissa oli keskimäärin 247 henkilöä. Suurimman yleisön, lähes 500 kuulijaa, Tapiolasaliin keräsi Avain hukassa -lastenkonsertti. 17 verkkokonserttia tavoittivat kaikkiaan 25 501 kuulijaa.

Kuva: Per Morton

Kulttuuripalveluista tukea jaksamiseen asukkaiden toiveet huomioiden

Kulttuurin yhteyspalveluiden vuosi

Kulttuurin edistämisestä oma palvelualueensa vuonna 2021

Koronapandemia vaikutti kaikkeen kulttuuritoimintaan, mutta toiminta mukautui ketterästi muuttuviin tilanteisiin ja kulttuuripalveluilla edistettiin asukkaiden hyvinvointia pitkittyneessä koronatilanteessa. Kulttuurin yhteyspalveluissa kehitettiin yhdessä asukkaiden ja yhteisöjen kanssa kulttuuripalveluja.

KULPS-toimintaa pystyttiin järjestämään vuoden aikana niin, että se tavoitti suurimman osan espoolaisista eskarilaisista ja koululaisista, yhteensä tapahtumissa oli 62 586 käyntikertaa. Samoin varhaiskasvatuksen kanssa toteutettavaan Kulttuurikurkkukukseen löydettiin koronaturvallisia tapoja toimia, ja vuoden aikana osallistujia oli 5591 lasta ja 993 kasvattajaa. Puitteet toisen asteen kulttuurikasvatusmallille luotiin yhteistyössä Omnian kanssa.

Taloudellisesti tiukassa tilanteessa oleville asukkaille suunnattua Kaikukorttia käytettiin yhteensä 433 kertaa. Kulttuuriketjun vierailut hoivalaitoksiin ja palvelutaloihin keskitettiin pääosin kesäkuukausille. Pääasiassa ulkotiloissa järjestettyihin esityksiin osallistui 5 230 henkilöä.

Teatteri Hevosenkenkä toteutti osana KULPS-toimintaa improvisaatioteatteriesityksen Perkaanpuiston koulun pihalla huhtikuussa.

Kuva: Olli Urpeila

Kulttuurin edistäminen sai lisää puhtia hankkeista

Harrastamisen Suomen mallin mukainen Espoon harrastuspolku -hankke sai valtionavustusta 500 000 euroa. Tavoitteena on mahdollistaa jokaiselle espoolaiselle lapselle polku mieluisan harrastuksen pariin. Harrastuspolku toteutetaan yhteistyössä kaupunkiorganisaation ja yhteistyökumppaneiden kanssa.

DigiCult-hankkeessa käynnistettiin digitaalisen palvelualueen kehittäminen yhteistyössä Oulun ja Kuusamon kaupunkien kanssa.

Hyvinvointia kulttuurista -hankkeessa kartoitetaan Espoon, Rovanie-

men ja Seinäjoen osalta sosiaali- ja terveyspalveluiden sekä järjestöjen käytössä olevia etsivän vanhustyön toimintamalleja, jotka tekisivät kulttuuripalveluista saavutettavia ikäihmisille.

Espoon koordinoima ja opetus- ja kulttuuriministeriön rahoittama valtakunnallinen Kulttuuria yhteistuumin -kehittämistehtävä edisti ymmärrystä lakisääteisten kulttuuripalvelujen järjestämisestä kuntavierailuiden ja julkaisujen avulla. Espoo jatkaa koordinoijana uudella hankkeella.

Pandemia sulki tapahtumatalot, mutta ulkona ja uusissa tiloissa onnistuttiin

Tapahtuma- ja kulttuuripalveluiden vuosi

Vuosi 2021 oli jo toinen peräkkäinen poikkeusvuosi, jolloin koronaepidemia vaikutti toimintaan Näyttelykeskus WeeGeellä, Espoon kulttuurikeskuksessa, Sellosalissa, Kannusalissa, Lasten kulttuurikeskus Aurorassa ja Kaupunkitapahtumissa. Samalla kuitenkin vahvistettiin taltiointeihin liittyvää osaamista ja kehitettiin uudenlaista toimintaa.

Digitaaliset sisällöt ja televisioinnit tavoittivat yleisöjä

Digitaalisten sisältöjen määrä kasvoi huomattavasti, mikä osaltaan lisäsi maksuttoman palvelutarjonnan saavutettavuutta. Digitaalinen kulttuuritalo Urban Espoo tarjosi laajan kattauksen tapahtuma- ja kulttuuri-

palveluiden toteuttamia taltiointeja ja muuta kulttuuria verkon kautta. Itsenäisyyspäivän juhlakonsertti Metro Areenalta siirrettiin kokonaan verkkoon, ja Espoo kaupunkina 50 vuotta -kokonaisuus starttasi 31.12.2021 Espoon kulttuurikeskuksesta striimatulla konsertilla ja kaupunginjohtajan tervehdyksellä. Joulukuussa Tapiolassa -konserttia esitettiin Yle TV1:ssä tavoittaen 403 000 katsojaa. Espoo-päivä toteutettiin fyysisten tapahtumien sekä verkossa koettujen elämysten muodossa.

Elämyksiä ulkona

Talojen ollessa suljettuna taide tuotiin ulos kaupunkitilaan. Talvitolomaviikolla järjestettiin Kaupunkigalleria, jolloin valo- ja ääni-ins-

tallaatioita pääsi ihastelemaan tapahtumatalojen lähiympäristöön. Kesä X Kaupunki -kokonaisuudessa kulttuuritalojen pihapiirit muuttuivat houkutteleviksi kaupunkikeiteiksi. Suurta huomiota keräsi yhteistyö Kera-kollektiivin kanssa. Rouhea katutaidealue keräsi tapahtumien ja taiteen äärelle yli 45 000 kävijää. Syksyllä Keran Halleilla nähtiin valotaidetapahtuma Reflektor.

Onnistumisia matkan varrelta

Espoon kulttuurikeskuksessa ja Sellosalissa syksyllä nähtiin useita loppuunmyytyjä tapahtumia. Näyttelykeskus WeeGeen työ Collection Kakkosen designkokoelman valmistelussa käynnistyi, ja Mauri Kunnaksen elämäntyönäyttelyä koskeva sopimus solmittiin. Uudistettu Kannusali pääsi vihdoinkin avuttamaan laajemmin yleisölle. Aurorassa toteutettiin laaja Tarinoiden Träskända -kokonaisuus, jossa lapset olivat aktiivisina tekijöinä. Espoonlahdes- sa saatiin nauttia ainutlaatuisesta Puutarha & paviljonki -kokonaisuudesta, joka yhdisti kaupunkiviljelyn ja kulttuuritapahtumat. Lisäksi tapahtuma- ja kulttuuripalvelut toimi edelläkävijänä olemalla Helsinki Priiden ensimmäinen virallinen kumppani Espoon kaupungilta.

Joulu Tapiolassa ja Itsenäisyyspäivän juhlakonsertti kuvattiin Espoo Metro Areenalla.
Kuva: Samuli Vienola / Kaupunkitapahtumat Espoo

Keran hallien sisäpihalla järjestettiin kesän aikana useita keikkoja.
Kuva: Pyry Antero / Kaupunkitapahtumat Espoo

Palvelualue tuotti yli

1 500

tapahtumaa, tilaisuutta ja opastusta yhdessä kumppaneidensa kanssa.

Tapahtumataloissa ja Kaupunkitapahtumissa kävijöitä yhteensä

229 178

Televisioinnit tavoittivat

1 187 357

katsojaa

Sirenien arkkitehtuuri ja pölyttäjät houkuttelivat kävijöitä KAMUn museoihin koronapandemiasta huolimatta

KAMU Espoon kaupunginmuseon vuosi

KAMU Espoon kaupunginmuseon kohokohtia vuonna 2021 olivat erityisesti Kaija ja Heikki Sirenin arkkitehtuuria esittelevä näyttely Kaikki ja ei mitään – Arkkitehdit Kaija + Heikki Siren Näyttelykeskus WeeGeellä sekä Talomuseo Glimsin Sankaripölyttäjät-näyttely.

KAMUn Espoon kaupunginmuseon viisi toimipistettä olivat vuoden alusta suljettuna yleisöltä viiden kuukauden ajan koronapandemiarajoitusten vuoksi. Kesäkuun alussa museot jälleen avautuivat ja yleisötapahtumat käynnistyivät.

Museokävijöiltä saatu palaute Siren-näyttelystä oli erittäin positiivista. Arkkitehtuurimuseon ja EMMA Espoon modernin taiteen museon kanssa yhteistyössä tehty näyttely sai huomiota kotimaisen median lisäksi myös kansainvälisissä arkkitehtuurimedioissa. Glimsin kesänäyttely Sankaripölyttäjät oli uudenvuoden kokonaisuus, joka esitteli monipuolisesti pölyttäjien merkitystä ja mehiläisten hoitoon liittyvää esineis-

töä. Marraskuussa Glimsissä avautui valokuvakuvanäyttely Kenzi Rinnon kuvista Glimsin maisemista 1970-luvun alusta. Näyttely on osa tämän vuoden Espoo 50 vuotta kaupunkina -juhlavuoden tapahtumia.

Historiaa verkossa

Jotta kuntalaisille olisi tarjolla palveluja myös etänä, KAMU on tuottanut ja kehittänyt koko korona-ajan uusia historiasisältöjä sosiaaliseen mediaan ja verkkoon. Museon Finna-hakupalvelussa julkaistiin valokuvia muun muassa espoolaisista historiallisista rakennuksista ja kulttuuri-maisemista. Vuoden aikana KAMUn Finna-hakupalvelussa vieraili noin 84 000 kävijää. Viime vuoden aikana valmistui myös uudenlaisia mobiilioppaita ja monet niistä arkkitehtuuriteemalla, kuten Tapiola asukkaiden tarinoina -opas sekä Otsolahden, Otaniemen ja Itärannan alueista kertovat mobiilioppaat. Lokakuussa julkaistu virtuaalinen koulumuseo Lagstad vie kävijät tutustumaan Lagstad folkskolaniin, Espoon van-

Vuoden 2021 KAMU Espoon kaupunginmuseon viiden museon yhteenlaskettu kävijämäärä oli 79 423.

himpaan kansakoulurakennukseen ja sen pihapiiriin.

Yhteistyötä koululaisten kanssa

Koska koronaan liittyvät rajoitukset lievenivät, syyskuun alussa oli mahdollista toteuttaa KAMUn Mullankaivajat-projektin arkeologiset kaivaukset yhdessä Karhusuon koulun kanssa. Kaivauksissa koulun oppilailla oli hieno tilaisuus päästä tutustumaan arkeologin ammattiin kahden viikon ajan. Museon ensimmäinen Adoptoi monumentti -yhteistyö solmittiin Olari-Seura ry:n kanssa.

Asukasosallisuutta, kehittämistä ja kunnostamista

Kaupunginkirjaston vuosi

Pandemiatilanne rajoitti merkittävästi kaupunginkirjaston toimintaa. Keväällä asiakkaille oli sallittu vain varausten nouto, lainaus ja tietokoneasiointi rajatulla alueella. Omatoimikäyttö suljettiin tilapäisesti. Tapahtumia ja koulujen ryhmäkäyntejä järjestettiin etänä, mutta syksyllä rajoitusten hellittäessä niitä järjestettiin taas myös kirjastoissa. Pelkästään syyskuussa oli aineistovinkkauksia, kirjastonkäytön opetusta ja kulttuuritapahtumia yhteensä 79 kpl. Loppuvuosi kului taas rajoitusten ehdoilla. Kirjastot pysyivät auki normaalisti, mutta tapahtumatuotanto pysähtyi.

Asukkaat osallistuivat

Asukkaat otettiin mukaan uuden Lippulaivan kirjaston suunnitteluun

monin kyselyin sekä erilaisia tilaisuuksia järjestämällä. Osallistumismahdollisuuksista tiedotettiin Länsiväylässä. Asukkaat olivat mukana myös Viherlaakson kirjaston uuden tilan ja toimintojen suunnittelussa.

Kaupunkilaisia muistutettiin mahdollisuuksista käyttää kirjaston palveluja asiakashankintakampanjalla. Myös Lukuinto-hanketta kirjallisuuden ravintoympyröineen kampanjoitiin Länsiväylässä ja Hufvudstadsbladetissa. Helmet-yhteistyönä toteutettiin ekaluokkalaiskampanja ja Helmet-lukuhaaste.

Asiakaspalveluosaamista kehitettiin ja kirjastotiloja muokattiin tukemaan sujuvaa asiakaspalvelua. Supistetun lähituen tilalle tarjottiin digitukea verkossa.

Tekniikka kehittyi

Käyttöön otettiin uusi varausjärjestelmä, joka nopeuttaa ja tehostaa merkittävästi varauslogistiikkaa. Projekti aiheutti paljon viestintätarpeita. Kirjaston kokoelmat inventoitiin. Taskukirjasto-sovellus ja sen kautta tapahtuva asiakasviestintä siirtyi Vantaalta Espoon hoitoon.

Useita kirjastotiloja kunnostettiin

Kauklaahden, Laaksolahden ja Nöykkiön kirjastoissa toteutettiin vuosikorjaukset. Saunalahden koulun ja siten myös kirjaston ilmastoitiin korjattiin. Sellon kirjaston tilamuutoksen myötä uusittiin ja korjattiin kalusteita ja pintoja. Kalajärven kirjaston nuorten osasto uusittiin. Entressen kirjaston nuorten tilaan luotiin oppilaitosyhteistyönä ikkunamaalaus.

Kuva: Magnus Weckström

Kulttuuriavustuksia ja kumppanuutta keskellä poikkeusaikaa

Kulttuuriavustukset vuonna 2021

Kulttuuriavustusten ja -apurahojen kokonaisuus oli Espoossa yhteensä noin 15 miljoonaa euroa vuonna 2021.

Koronapandemian aiheuttamat rajoitukset vaikuttivat yhä merkittävästi espoolaisiin taide- ja kulttuuritoimijoihin. Kulttuurilautakunta päätti esimerkiksi olla perimättä vuosiavustuksia takaisin, jos yhteisöjen toimintasuunnitelmiin tuli pandemian takia muutoksia.

Syyskuussa avattiin hakuun kulttuuriammattilaisten erillistuki, johon Espoon kaupunki osoitti 200 000 euroa. Tuki suunnattiin espoolaisille taide- ja kulttuurialan ammattilaisille ja ammattitaiteilijoille, joiden työtilanne on heikentynyt koronapandemian vuoksi. Hakijoista 36 % edusti musiikkialaa. Myös näyttämötaiteen ja esittävien taiteiden osuus erillistuen hakijoissa oli suurempi kuin yleensä. Yhteensä tukea myönnettiin 50 ammattilaiselle yhdeksällä taiteenaloilla.

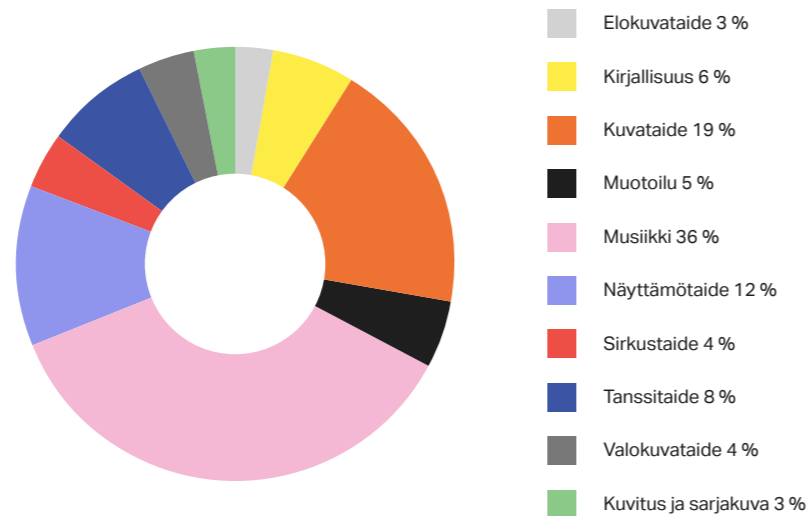
Taiteen perusopetuksen kumppanuudet ja avustusten valmistelu siirtyi kulttuurin tulosityksikölle 1.8.2021. Yhteistyöneuvottelut avustusta saaneiden oppilaitosten kanssa pidettiin lokakuussa. Taiteen

perusopetuksen oppilaitoksia on Espoossa 19.

Avustusperiaatteet päivitettiin kulttuurilautakunnan päätöksellä 1.12.2021 siten, että niissä on huomioitu myös taiteen perusopetus. Periaatteet ohjaavat yhteistyökumppaneita strategisessa kehittämisessä, erityisesti palveluiden saavutettavuuden, kulttuurihyvinvoinnin ja kestävän kehityksen näkökulmista.

Erillistuen hakijat

Taiteenaloittain

//

Erillistuki toi varmuutta oman työn jatkumiselle pandemiatilanteessa ja ylipäättään freelancerin työkalenterin laatimiseen. Kaikki taiteenalat ovat kärsineet kolauksen, kun työskentely on ollut lähes mahdotonta kahden vuoden ajan. Taiteen läsnäolo yhteiskunnassamme ei tue pelkästään taiteilijoiden hyvinvointia vaan elävöittää meidän kaikkien elämää.

– Minna Karttunen,
tanssitaiteen maisteri

Vuoden 2021 espoolaiselle taiteilijalle vuosiapuraha toi työskentelyrauhaa

Kuva: Veikko Halmetoja

Espoolainen kuvataiteilija **Kim Somervuori** kokee ammattitaiteilijan vuosiapurahan tuoneen turvallisuuden tunteen vuoteen ja lisänneen työskentelyrauhaa, vaikka taiteilijan työ onkin muuten rikkonaista.

Somervuori tunnetaan erityisesti maalaus- ja piirrostaitteestaan. Niiden ohella hän tekee installaatioita ja veistoksia. Teokset saavat kuitenkin usein alkunsa joko kynän tai siveltimen vedosta.

”On oikeastaan ihan sama, miten päädyn tekemään lopullisen teoksen. Ideani lähtevät piirtämisen ja maalaamisen kautta”, Somervuori kiteyttää.

Teoksen syntyyn vaikuttavat monenlaiset asiat, joita taiteilija arjessa kokee.

”Yksittäiseen teokseen vaikuttaa se, millainen ylipäättään olen, lukemani kirjat, kuuntelemani musiikki tai seuraamani taiteilijat”, Somervuori kertoo.

Taiteilijan vuosi käynnistyi soolonäyttelyllä Galleria Himmelblausssa Tampereella. Lisäksi Somervuoren töitä nähtiin Nastolan ympäristöaiheisessa kesänäyttelyssä, jonne hän oli toteuttanut paperikokonaisuuden.

Apuraha myönnetään yhdelle espoolaiselle taiteilijalle vuodeksi kerrallaan.

Talous

Vuonna 2021 Kulttuurin tulosityksikön toimintatulot olivat noin 2,2 milj. euroa. Toimintamenot olivat 55,3 milj. euroa.

Kulttuuri (brutto)

Kulttuurin bruttobudjetoitu tulosityksikkö sisältää tulosityksikön johdon, yhteyspalveluiden, avustusten sekä kaupunginkirjaston määrärahat. Bruttobudjetoitujen yksiköiden toimintatulot olivat noin 0,9 milj. euroa. Toimintamenot olivat noin 39,1 milj. euroa.

Kulttuuri (brutto) toimintatulot toteutuivat talousarvion mukaisesti. Yhteyspalveluiden palvelualue sai avustustuottoja Kulttuuria yhteistuumin -kehittämistehtävään sekä Suomen harrastamisen mallin mukaiseen hankkeeseen, Espoon harrastuspolkuun, joka käynnistyi syksyn aikana. Toimintamenot alittivat muutetun talousarvion 2,3 milj. euroa. Merkittävin tekijä oli pandemian aiheuttama muutos toimintaan.

Henkilöstömenot kasvoivat edellisvuoteen verrattuna, mutta toisaalta alittivat vuoden 2021 talousarvion.

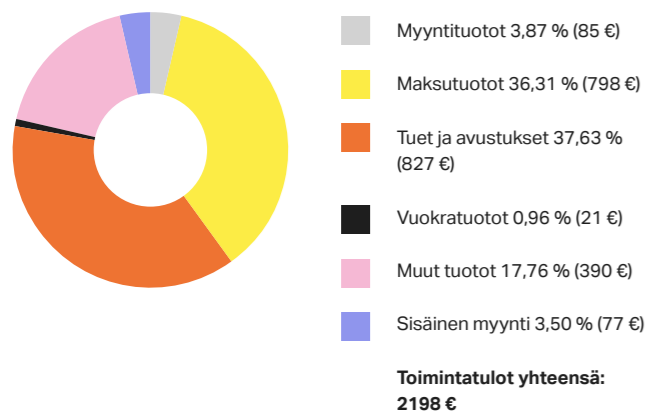
Avustuspäämäärärahat ylittivät talousarvion kulttuurilautakunnan päätöksen mukaisesti. Ylitys katettiin palveluiden ostojen säästymisillä.

Talousarviomuutokset

Kaupunginjohtajan päätöksellä kaupunginkirjastolle siirrettiin 0,016 milj. euroa kesätyöllistämiseen. Organisaatiomuutos lisäsi kulttuurin bruton talousarvion määrärahoja. Mta 2021 sisältää Suomen kansallisoopperan ja baletin 1,137 milj. avustuksen määrärahan.

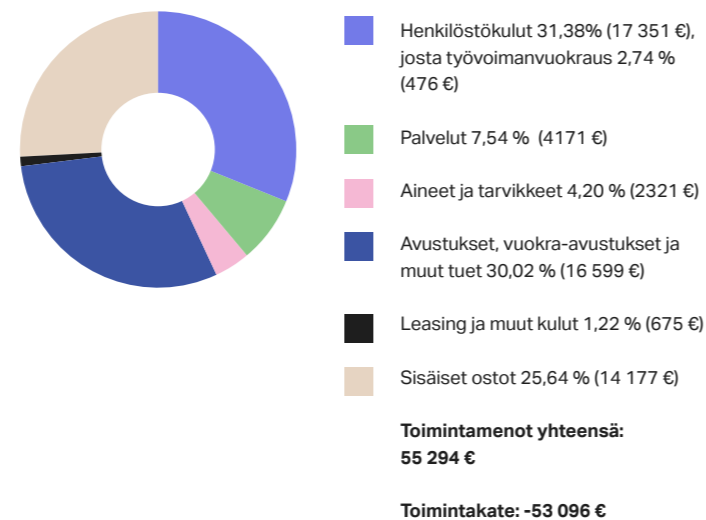
Toimintatulojen jakauma

Tiliryhmittäin (tuhansissa euroissa)

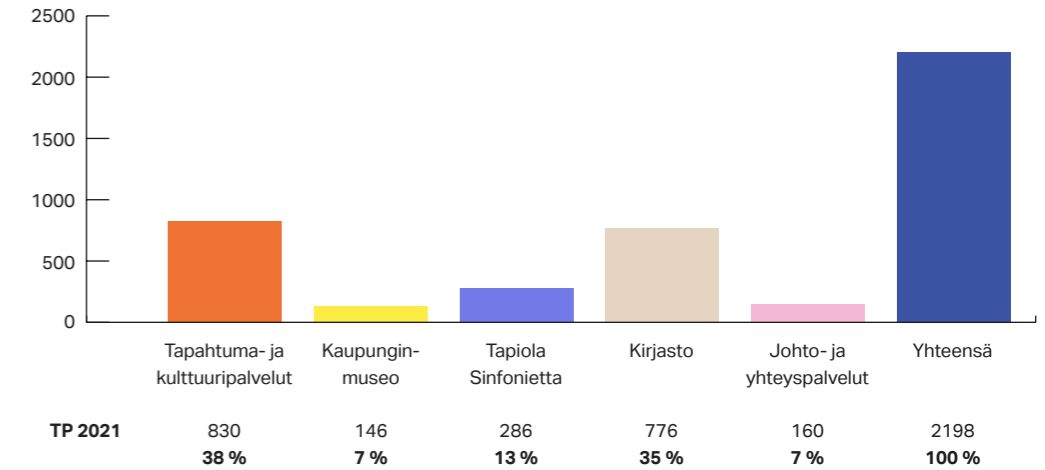
Toimintamenojen jakauma

Tiliryhmittäin (tuhansissa euroissa)

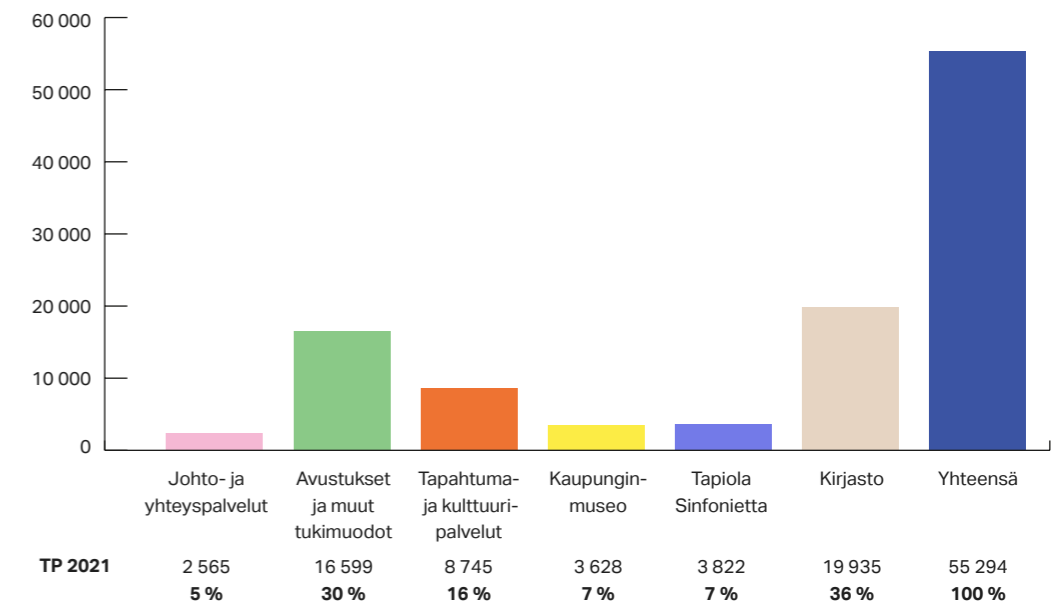
Tulojen toteuma

Palvelualueittain (1000 €)

Menojen toteuma

Palvelualueittain (1000 €)

Kulttuuri (netto)

Kulttuurin netto sisältää kaupunginmuseon, kaupunginorkesterin sekä tapahtuma- ja kulttuuripalveluiden määrärahat. Nettobudjetoidun kulttuurin sitova toimintakate oli -17 200 000 €.

Kulttuurin nettobudjetoitujen yksiköiden toimintaan vuonna 2021 vaikutti pandemian aiheuttamat tilojen sulkemiset sekä toimintaympäristöä rajoittavat toimenpiteet.

Toimintatulot ylittivät alkuperäisen tulotavoitteen noin 0,5 milj. eurola. Myynti- ja maksutuottoja kertyi

edellisvuotta vähemmän, mutta pandemiaan saadut avustukset tasasivat alentuneita toimintatuloja. Pandemiaa edeltävään aikaan verrattuna toimintatuloja kertyi reilu 1 milj. euroa vähemmän.

Toimintamenojen osalta talousarvio alittui noin 1,0 milj. euroa. Merkittävimmät vaikutukset kohdistuvat henkilöstökuluihin. Pandemias-ta johtuen henkilöstöä siirrettiin resurssipooliin kautta hyvinvoinnin ja terveyden toimialalle. Erilliskorvauksia säästy ilta- ja viikonloppukorvauksien osalta sekä perhekorvausten ja sairauspäivärahaohjelmien vaikutuksesta.

Kulttuurin nettobudjetoituja palvelualueita sitoo toimintakate. Sitova toimintakate alittui noin 1,5 milj. euroa.

Talousarviomuutokset

Kaupunginjohtajan päätöksellä määrärahasiirto maahanmuuttajien rekrytointimalliin ja kesätyöllistämiseen noin 0,024 milj. euroa.

Kohti elinvoimaisempaa Espoota

Espoon kaupungin organisaatiouudistus

Elokuun 2021 alusta lähtien kaupungin organisaatio on muodostunut kasvun ja oppimisen toimialasta, hyvinvoinnin ja terveyden toimialasta, kaupunkiympäristön toimialasta sekä elinvoiman tulosalueesta ja konsernihallinnosta.

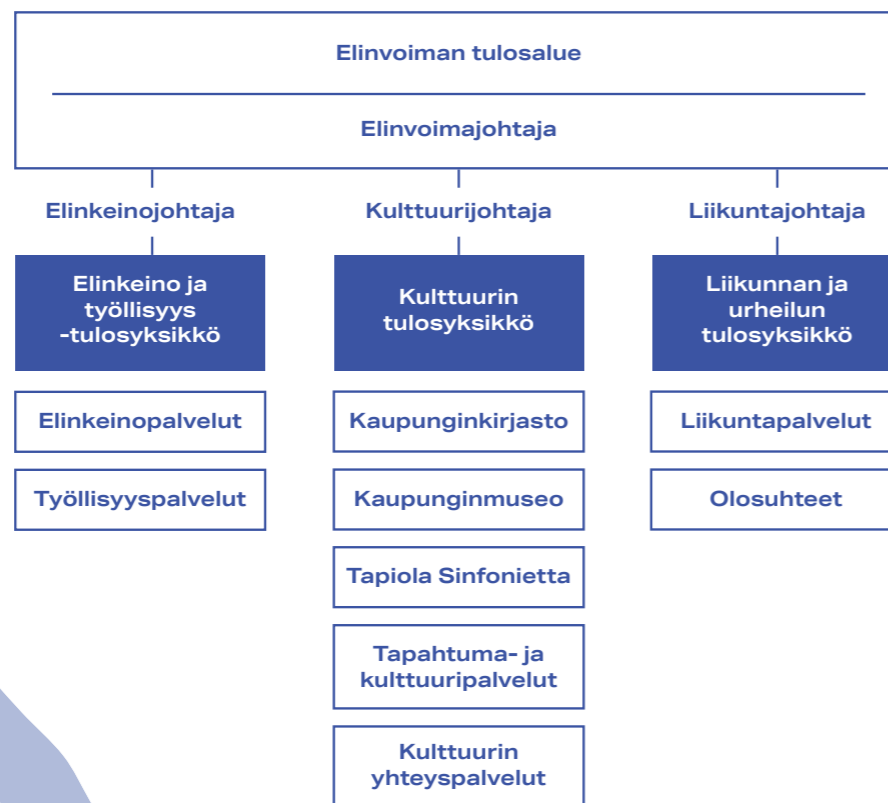
Organisaatiouudistuksen yhteydessä perustettu uusi tulosalue muodostuu elinkeino ja työllisyys-tulosyksiköstä, kulttuurin tulosyksiköstä ja liikunnan ja urheilun tulosyksiköstä.

Valtuusto päätti hallintosäännöstä 22.3.2021, minkä jälkeen kaupungin johtoryhmä hyväksyi uuden tulosalueen toimintaohjeen.

Tulosalueen keskeisiksi tavoitteiksi määriteltiin uudistuksessa muun muassa kaupungin elinvoima- ja kilpailukykytoimenpiteiden vahvistaminen, kulttuurin ja liikunnan roolin vahvistaminen Espoon elinvoiman rakentajina sekä uusien synergioiden luominen.

Henkilöstölle suunnatulla kyselyllä kerättiin 25.1.–3.2.2021 ajatuksia uudesta tulosalueesta. Henkilöstö näki elinvoiman koostuvan esimerkiksi kokonaisvaltaisesta hyvinvoinnista, osallisuudesta, kilpailukyvyistä ja positiivisesta energiasta. Kyselyn tuloksissa painottui, että menestyäkseen uusi tulosalue tarvitsee muun muassa monipuolista yhteistyötä, yhteisiä ja selkeitä tavoitteita sekä osaamisen kehittämistä.

Tulosalueen johtajana aloitti 1.9.2021 Mervi Heinaro.

Kulttuurilautakunta

Kulttuurilautakunta kokoontui vuoden aikana yhteensä yhdeksän kertaa. Uuden vaalikauden alkaessa myös uusi lautakunta aloitti työnsä. Uusi kokoonpano kokoontui ensimmäisen kerran 21.9.2021.

Kulttuuri- lautakunta 2017–2021

Varsinaiset jäsenet

Anitra Ahtola, Kok.
(puheenjohtaja)

Verna Finström, Vihr.
(varapuheenjohtaja)

Jyri Airinen, Kok.

Ville Virkkunen, Kok.

Heidi Hanhela, Kok.

Kimmo Metsä, Kok.

Naina Rajani, Vihr.

Tony Hagerlund, Vihr.

Abdi-Rashid Mohamud, SDP

Veronica Kalhori, SDP

Oskari Kolehmainen, PS

Tina Ehnström-Backas, RKP

Jere Elo, Vas.

Henkilökohtaiset varajäsenet

Hannele Hakala, Kok.

Jaana Ailus, Vihr.

Tarja Lang, Kok.

Sampo Kauranne, Kok.

Erkki Berg, Kok.

Riitta Mård, Kok.

Yvonne Godhwani, Vihr.

Ahmed Goshnaw, Vihr.

Timo Hyvönen, SDP

Hanne Hovi, SDP

Nina From, PS

Tim Norrgrann, RKP

Simo Kaavajärvi, Vas.

Kaupunginhallituksen edustaja Mari Anthoni
Kaupunginhallituksen varaedustaja Tiina Ahlfors
Nuorisovaltuuston edustaja Paavo Rätty

Kulttuuri- lautakunta 2021–2025

Varsinaiset jäsenet

Hanna Konttas, Kok.
(puheenjohtaja)

Hanna Paatero, Vihr.
(varapuheenjohtaja)

Kimmo Metsä, Kok.

Elina Wanne, Kok.

Bo Grönholm, Kok.

Pekka Lempiäinen, Kok.

Mirva Grann, Kok.

Timo Kilpiäinen, Vihr.

Taru Gustafsson, SDP

Lauri Hietanen, SDP

Eija Pirinen, PS

Anna Korhonen, RKP

Said Moradi, Vas.

Kaupunginhallituksen edustaja Mikki Kauste
Kaupunginhallituksen varaedustaja Olli-Pekka Paasivirta
Nuorisovaltuuston edustaja Paavo Rätty

Henkilökohtaiset varajäsenet

Anna-Leena Solhagen, Kok.

Toni Tuomanen, Vihr.

Paavo Hyökki, Kok.

Tarja Aro-Kuuskoski, Kok.

Upi Talsi, Kok.

Erkki Berg, Kok.

Marjatta Henrichsson, Kok.

Sofia Suomalainen, Vihr.

Pirjo Hilakari, SDP

Mika Launis, SDP

Mervi Syväranta, PS

Niklas Mannfolk, RKP

Sinna Koivusalo, Vas.

**Kulttuurin tulosityksikkö
Resultatenheten för kultur
Cultural unit**

**PL | PB | P.O.Box 38
02070 Espoon kaupunki
Esbo stad | City of Espoo**

kulttuuriespoo@espoo.fi